

Energi

Indledning

Klimaforandringerne er vor tids største og mest presserende udfordring, som vores generation skal løse. Masser af forskning viser de negative konsekvenser ved ikke at gøre noget ved problemet - de konsekvenser vil vi så vidt muligt prøve at undgå.

Da energisektoren er den største udleder af CO₂ i både Danmark, EU og verden, er det således den væsentligste sektor at fokusere på. Mange års investeringer og forskning har vist vejen mod en CO₂-neutral energisektor, nu er det på tide for alvor at sætte handling bag ordene.

Radikal Ungdoms energimål for 2050 er derfor, at:

- ❓ Danmarks energiforbrug netto skal være CO₂-neutralt.
- ❓ Ikke-vedvarende energiproduktion skal kun være en backup og modsvarer af CO₂-reducerende tiltag.
- ❓ Danmark skal i større grad end nu udveksle energi med andre lande, så der er mest mulig vedvarende energi i nettet.

Ressourcer, energikilder og samarbejde

Radikal Ungdom mener, vi skal være uafhængige af fossile brændstoffer i 2050. Dette er både af ressourcebegrænsnings- og sikkerhedspolitiske årsager. I skiftet til vedvarende energikilder skal der dog samtidig fokuseres på, at ressourcebegrænsning og de sikkerhedspolitiske årsager ikke bliver videreført til de vedvarende energikilder. Vi skal altså ikke være i afhængige af fossile brændstoffer, men heller ikke i unødvendig grad være afhængige af nye ressourcer til brug i den grønne omstilling, for eksempel af silicium og særlige typer af sand, der bruges til havvindmøller. Dette kan medføre u hensigtsmæssige forhold i tilfælde af internationale konflikter.

Det er dog stadig vigtigt at tænke på energi på tværs af grænser, især i EU, hvis Danmarks energi primært skal komme fra vindmøller. Derfor ønsker vi en stærk energiunion i EU, hvor der er fokus på et samarbejde mellem bæredygtige, vedvarende energikilder. Energi skal produceres, hvor den er billig og sendes på tværs af grænser, hvor behovet er. EU-landene bør tilstræbe at udbygge de nuværende muligheder for at sende strøm på tværs af grænser, også til europæiske lande uden for EU. De billigste energiformer i dag er dem, der ikke udleder CO₂. Samtidig er disse energikilder stærkt vejrafhængige, og produktionen fra time til time kan derfor variere voldsomt. Dermed opstår behovet for at kunne sende den billige, bæredygtige strøm væk fra et område i store mængder.

Til tider er det dog ikke sikkert, at det er nok med vedvarende energikilder og batterier. Atomkraft er derfor en anden mulig løsning, som kan sikre CO₂-neutral energi. Vi ønsker dog

ikke, at Danmark bygger atomkraft, da forsvarlig håndtering af affaldet er for besværlig, og opførelsen af nye værker er for dyr.

Da vi stadig ikke nødvendigvis kan producere al energi med vedvarende energi, ønsker vi den sidste rest produceret med energiproduktion, hvor CO₂-udledningen netto bliver nul. Dette kan for eksempel være biogas fra madaffald eller biobrændsel såsom træ. Tiltag til at hive CO₂ ud af atmosfæren (Carbon Capture and Storage) vil formentlig også blive nødvendigt for at nå nul total. Derfor bør vi forske mere i dette. Det kan også hjælpe klimaindsatsen uden for energisektoren.

For at udnytte den vedvarende energi bedst muligt bør Smart Grids anvendes i større grad. Smart Grids sørger for, at man i størst mulig grad forbruger strømmen, når den er billig - fordi der er meget af den tilgængelig. For eksempel kan en elbil sluttes til nettet om eftermiddagen, men først blive opladt om natten, hvor strømmen er billigere. Omvendt kan et køleskab eller en fryser kortvarigt slukkes, hvis elnettet er presset. Udbredelsen af Smart Grids bør ske ved frivillighed og incitamenter som lavere energifgifter til dem, der tilslutter sig tidligt. Ejere af elbiler skal dog senest to år efter anskaffelsen tilslutte sig Smart Grid.

Radikal Ungdom mener derfor:

- ❓ at der skal ske større samarbejde i EU, så energi i endnu højere grad bliver en fællesvare, der produceres, hvor det er billigt og sendes på tværs af grænser efter behov.
- ❓ at energiproduktionen i EU i størst mulig grad skal baseres på vedvarende energi, og at øvrig energiproduktion netto bliver CO₂-neutral.
- ❓ Danmarks energiproduktion skal være bæredygtig både hvad angår sikkerhedspolitik, ressourcebegrænsning og klima.
- ❓ at alle danske kulkraftværker skal udfases senest i 2030.
- ❓ at atomkraft på verdensplan kan være nødvendigt for at slippe for afhængigheden af fossile brændstoffer, men vi ønsker det ikke opført i Danmark.
- ❓ Carbon Capture and Storage (CCS) er lige nu en dyr løsning, men på europæisk plan vil det være hensigtsmæssigt at forske videre for at opfinde bedre løsninger. Uden dette vil det formentlig være umuligt at blive 100% CO₂-neutral.
- ❓ SmartGrid skal udbredes i større grad gennem frivillighed.
- ❓ at borgere, der tilslutter sig SmartGrids, skal belønnes med lavere energifgifter.

Opvarmning og fjernvarme

En stor del af Danmarks energifbrug går til opvarmning af huse, kontorer, skoler osv. Den energimæssigt mest fordelagtige opvarmning er i dag fjernvarme. Det er effektivt og sikkert og giver mulighed for, at man anvender fremtidens brændsler og vedvarende energikilder på en effektiv måde. Derfor skal alle bygninger kobles på fjernvarmenettet, hvor det er muligt og giver mening. Derudover skal vedvarende energi også implementeres som en del af opvarmningssystemet ved hjælp af blandt andet varmepumper.

Radikal Ungdom mener derfor:

- ❓ at alle bygninger skal kobles på fjernvarmenettet, i de tilfælde hvor det medfører energibesparelser og er samfundsøkonomisk gavnligt, dvs. størstedelen af bygninger inden for byområder
- ❓ at dele af fjernvarmenettet skal omlægges til såkaldt lavtemperaturdrift. Således kan eksempelvis overskudsvarme fra industri bedre udnyttes ved blot at blive sendt over en kort afstand ved en lavere temperatur.
- ❓ at der for bygninger uden for fjernvarmesystemet skal være krav om anvendelse af vedvarende energi, så 90 % af bygningerne uden for fjernvarmesystemet har fået integreret eks. varmepumper og solvarme i 2040.

Industri og erhvervsliv

Erhvervslivet, primært industrien, står i dag for ca. 1/3 af Danmarks totale energiforbrug. Det er her, de mest rentable energibesparelser kan findes. For at udnytte dette potentiale er det nødvendigt, at der ydes rådgivning og gives markante tilskud (eller lån) til investeringer i energioptimeret proces teknologi. Det kan dog også være nødvendigt at påvirke virksomhedernes incitament ved brug af grønne afgifter.

Radikal Ungdom mener derfor:

- ❓ at energisyn med eksterne, kvalitetssikrede energirådgivere skal være lovpligtigt mindst hvert fjerde år for alle fremstillingsvirksomheder med et vist energiforbrug.
- ❓ at grønne afgifter skal anvendes til at øge virksomhedernes incitament til at energieffektivisere. Der bør være en del tilbagebetaling via f.eks. lavere selskabsskatter eller tilskud til energieffektiviseringsprojekter.

Kvoter og skatter

Radikal Ungdom går ind for princippet om, at forureneren betaler. For at realisere dette bør alle producenter optimalt set betale afgifter i forhold til deres udledning af forurening. I øjeblikket er CO₂-kvotesystemet dog den mest realistiske løsning på verdensplan. Radikal Ungdom mener, at ideen bag et kvotesystem er god, men mængden af kvoter skal reduceres hvert år, så den står mål med den udledning, vi kan acceptere i forhold til Paris-aftalen. Desuden skal andre drivhusgasser end CO₂ også underlægges kvoter - som minimum metan og lattergas.

På lang sigt ser vi helst kvoterne erstattet af en global afgift på drivhusgasser, hvor taksten løbende reguleres i forhold til at regulere udledningen, så vi kan overholde Paris-aftalen.

Radikal Ungdom mener derfor:

- ❓ at flere drivhusgasser skal lægges under kvotesystemet, som minimum også metan og lattergas.

- ? at der skal være kontinuerligt fokus på en nedjustering af den samlede kvotes størrelse, så udledningen holdes i overensstemmelse med vores forpligtelser i Paris-aftalen
- ? at EU fortsat bør gå forrest, og vise resten af verden vejen til mindre drivhusgasudledning.
- ? at en global afgift på drivhusgasser skal indføres på langt sigt.

Afgifter

Logikken om at det er forureneren, der betaler, skal vi selvfølgelig også følge i Danmark i forhold til vores afgifter. Her ser vi i dag en skæv beskatning på især el. Vi har dog stadig et energibehov, der skal dækkes. Det medfører, at fossile brændstoffer stadig bliver ved med at blive brugt i dag, hvor elektrificering ellers ville være en fordel.

Samtidig har vi også differentierede beskatninger på el i de forskellige sektorer, hvor erhvervslivet har en langt lavere beskatning end private og det offentlige. Det er jo selvfølgelig ikke sådan, at det forurener mindre, når det er erhvervslivet, der bruger el frem for en privat familie. Det skal derfor udlignes, så alle har samme incitament for at nedbringe deres klimabelastning.

Derudover vedbliver mange danskere med at have oliefyr, hvilket har en stor CO₂-udledning i forhold til, hvis der blev skiftet til eldrevne varmepumper. For at fremskynde udfasningen af oliefyr, skal afgifterne hertil øges over en årrække, der gør, at folk med disse fyr får prioriteret at få det skiftet. Samtidigt vil der (som nævnt i afsnittet om opvarmning og fjernvarme) være tilskud til at skifte til varmepumper, hvilket også delvist kunne finansieres ved hjælp af afgifterne på fyrene.

Radikal Ungdom mener derfor:

- ? at elafgiften i Danmark skal sænkes, idet skatten på el er for høj i forhold til den mængde drivhusgasser, der i den forbindelse udledes.
- ? at afgifter skal ensrettes på tværs af offentlige og private sektorer.
- ? at indføre højere afgifter på oliefyr, der øger incitament til at skifte til eldrevne varmepumper.
- ? At elafgiften fjernes fra husholdningsvindmøller, varmepumper, solcelle-/solfanger-tage m.v., sådan så alt husholdningsproduceret strøm er afgiftsfri som før maj 2017.

Bygninger

Energiforbruget i bygninger og boliger udgør i dag mere end 40 % af det samlede danske energiforbrug. Der er allerede opført de første huse, som ikke bruger energi. Vi ønsker, at der indføres strengere krav i bygningsreglementet i forhold til energiforbrug. Nybyggerier udgør dog under 1 % af den samlede boligmasse, så de største besparelspotentialer findes stadig i den eksisterende boligmasse. Der skal derfor hvert år sættes mål for, at endnu flere af de

dårligst isolerede konstruktioner bringes op til de nuværende krav i bygningsreglementet. Dette nødvendiggør, at der afsættes statslige midler som tilskud til energibesparelser. Yderligere forskning i og udvikling af energieffektiviseringer er desuden nødvendigt, samt forbedret uddannelse og efteruddannelse til håndværkere og anvisninger samt vejledninger til private.

Radikal Ungdom mener derfor:

- ? at statsligt, regionalt og kommunalt byggeri bør gå forrest med demonstrationseksempler på energieffektive bygninger med godt indeklima og anvendelse af vedvarende energi.
- ? at der ved tilbygning og renovering af bygninger eller dele af bygninger, bør stilles samme energieffektiviseringskrav som ved nybygninger.

Ændret forbrugeradfærd

For at møde kravet om reduktion i energiforbrug, er det nødvendigt at se på forbrugeradfærd. I Danmark er der en masseforbrugskultur, der nærmest opfordrer til "køb og smid væk", hvilket resulterer i et enormt unødvendigt spild af ressourcer. Radikal Ungdom mener, at energieffektiviseringer som udgangspunkt ikke skal ske på baggrund af forringelser i livskvalitet, men efter lavthængende frugters princip.

Radikal Ungdom mener derfor:

- ? at det er nødvendigt med højere afgifter på forureningen i forbindelse med forbrug for at opfordre til energi- og ressourcebesparelse.
- ? at der i den forbindelse skal laves oplysningskampagner om energieffektivisering af eksempelvis fødevarerspild
- ? at der på EU-plan bliver taget initiativer til at udfase hvidevarer med energimærker dårligere end A, samt at inkludere holdbarhed, genanvendelse og flere produkter i ordningen.